

ZABILJEŠKE IZ NERETVE

Gloria, gloria

Crkvama odjekuje Gospin plač, a ispred njih pale se uskrnsni krjesovi. Svećenici ih blagoslivljaju, vjernici pale svijeće koje odnose svojim domovima, kao znak Božje prisutnosti. Gloria, gloria - zvone zvona! Svećenici također blagoslivljaju i košarice prepune hrane, kojima dominiraju pisanice. Ona su simbol Uskrsa i označavaju prijelaz u novi obnovljeni život čovjeka i ljudske zajednice

Procesije zaredale Velikim danima, baš kao nekad. Potaknuti Kristovim uskrsnućem, Neretvani su u skrušenoj molitvi. Crkvama odjekuje Gospin plač, a ispred njih pale se uskrnsni krjesovi. Svećenici ih blagoslivljaju, vjernici pale svijeće koje odnose svojim domovima, kao znak Božje prisutnosti. Gloria, gloria - zvone zvona! Svećenici također blagoslivljaju i košarice prepune hrane, kojima dominiraju pisanice. Ona su simbol Uskrsa i označavaju prijelaz u novi obnovljeni život čovjeka i ljudske zajednice. Blagoslovljena hrana bluguje se na obiteljskom uskrsnom doručku, koji započinje neizbježnim tučanjem, što je najmlađima nezaboravan doživljaj. Iako se u cijeloj Dolini boje jaja, malo je onih koji njeguju staru tradiciju i običaj. Najčešće se bojenje obavlja industrijskim bojama i lijepe se strojno otisnute naljepnice. Rijetkost je bojenje s prirodnim bojama poput korijena koprive, broča, špinata, poriluka, cikle, crvenog radića... tek ponetko upotrijebi ljupinu od luka i vosak za ukrašavanje. Ipak, u ove proljetne dane kad se sve obnavlja, duhovnost se osjeti kroz svako mjesto u Dolini. Obilježi se i dvadesetogodišnjica postojanja hrvatskih oružanih snaga na prostoru BiH - Hrvatskog vijeća obrane. Samoorganiziranje hrvatskog naroda spriječilo je agresiju srpskih i islamskih ekstremista, koji naumiše raseliti i uništiti najstarije stanovnike današnje BiH. Na sreću, nisu uspjeli u svom naumu zahvaljujući ponajprije HVO-u i Republici Hrvatskoj, te sam ponosan, ma kako bilo malo, i na svoje sudjelovanje u spomenutim hrvatskim snagama. Uz riječju i slikom dočarane prizore patnje, muke i smrti, koja postaje čitljiva i gledljiva i najneupućenijima, nije se zгорега prisjetiti i onih iz hrvatskih redova koje su srpski mitomani mučili i umorili. A njihov broj je doista velik! Ne bismo ih smjeli nikada zaboraviti!

Ovih je dana u mostarskom samostanu sv. Petra i Pavla, točnije u čitaonici Franjevačke knjižnice, postavljen reljef u kamenu s portretima ubijenih hercegovačkih franjevac iz istog samostana. Izradio ga je ak. kipar Toni Marić Bazić. Reljef je urađen u kamenu miljevini, dimenzija 115x214x10. U središnjem dijelu plohe je glava Isusa Krista, a oko

njega su glave sedmorice ubijenih fratar (dr. fra Lea Petrovića, fra Grge Vasilja, fra Joze Bencuna, fra Bernardina Smoljana, fra Rafe Prusine, fra Kazimira Bebeke i fra Nenada Pehara). Kako je čitaonica Franjevačke knjižnice u prostoru bivše samostanske razgovornice, reljef je postavljen na mjestu ondašnjih vrata razgovornice. I djelo i kamen (kamenolom je vlasništvo Jure Krtalića) dar su Provinciji i Franjevačkom samostanu Mostar. Iz tiska je izašla i jedna vrijedna knjiga. Riječ je o uratku vjerodostojnog svjedoka Drugog svjetskog rata i poraća, franjevca koji je vremena mučeništva proživio sa svojom subračom i pukom o kojemu je dušebrižnički skrbio, fra Jerke Karačića, naziva *Uspomene iz doba mučeništva*. Knjigu je uređio fra Vendelin Karačić, a nakladnici su Vicepostulatura postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača” - Široki Brijeg i Nova stvarnost - Zagreb. Vrijedno je zabilježiti i to da je Godišnja nagrada Općine Ljubuški za iznimna postignuća, priznanje koje se dodjeljuje u povodu Dana općine, uručena baš Vicepostulatori, koja potiče i sudjeluje u traženju posmrtnih ostataka ubijenih iz zloga vremena. U ime Vicepostulature nagradu je primio vicepostulator fra Miljenko Stojić.

Gradsko kulturno središte u Metkoviću bilo je domaćinom uskrsnog koncerta naziva *Odmaraj se sine*. Nastupili su mezzosopranistica Nada Sumić i Aleksandar Srzić na orguljama i engleskom rogu. Srzić je za tu prigodu pripremio program od trinaest skladbi, među kojima se našla i skladba *Odmaraj se sine*, prema kojoj je naslovljen koncert. Riječ je o pjesmi koju je autor posvetio svom nećaku Mariju Jadrešku, metkovskom branitelju poginulom u Domovinskom ratu. I Rogotinjani su obilježili. Velike dane tradicionalnim noćnim Putem križa na brdo Trovro ponad sela. Iako su sudionici nosili upaljene svijeće, ovogodišnja pobožnost održala se po prvi put pred osvijetljenim postajama-križevima. Put križa predvodio je rogotinski župnik don Tihomir Jurčić, a uz domaće čuvaru Kristova groba - tzv. Žudije, sudjelovali su gosti žudije iz župe Slivno Ravno, te domaći crkveni pučki pivači. Pivači su u konkatedrali sv. Petra u Splitu predstavili pasionsku baštinu doline Neretve. Nastupili su pučki crkveni pjevači župa sv. Ilije i sv. Nikole iz Metkovića, župe Gospe Karmelske s Bagalovića, župe sv. Jure iz Desana, župe sv. Ante Padovanskog iz Komina, župe Presvetoga Trojstva iz Rogotina, župe sv. Stjepana Prvomučnika Slivno Ravno-Vlaka, župe Snježne Gospe iz Vida i župe Srca Isusova i Marijina iz Vidonja. Za koncerta naziva *Prosti Gospodine, puku tvome prosti, milosrđe tvoje Veliko je dosti*, otpjevana je Pučka (korizmena) misa doline Neretve, Obred za mrtve i napjevi Velikog petka, dok su žudije prikazale čin „padanja” uz pjesmu *Slava Bogu na visini*. A mi dodajemo: „I na zemlji mir Neretvanima dobre volje...”

